

Ár 2010, þriðjudaginn 23. febrúar, var fundur í kjararáði að Hverfisgötu 6a í Reykjavík haldinn af Guðrúnu Zoëga, Jakobi R. Möller og Jónasi Þór Guðmundssyni.

Fyrir var tekið:

Að ákveða laun og starfskjör framkvæmdastjóra Landskerfis bókasafna hf.

I.

Fullskipað kjararáð hefur í dag kveðið upp úrskurð nr. 2010.4.001 um almennar forsendur ákvarðana um laun og önnur starfskjör þeirra sem með lögum nr. 87/2009 bættust í þann hóp sem undir kjararáð heyrir. Meðal þeirra er framkvæmdastjóri Landskerfis bókasafna hf. en hlutafélagalögum nr. 2/1995 var breytt með fyrrnefndum lögum þannig að kjararáð ákveður nú laun og starfskjör framkvæmdastjóra hlutafélaga sem eru að meiri hluta í eigu ríkisins. Með þessum úrskurði tekur þriggja manna kjararáð ákvörðun um launakjör framkvæmdastjóra Landskerfis bókasafna hf. og byggist hún á þeim almennu forsendum sem ákveðnar eru í úrskurði fullskipaðs kjararáðs. Ber því að líta á úrskurðina sem eina heild.

II.

Kjararáð skrifaði framkvæmdastjóra og stjórn Landskerfis bókasafna hf. bréf 26. október 2009 og gaf þeim kost á að koma sjónarmiðum á framfæri við ráðið auk þess sem óskað var eftir ítarlegum upplýsingum um öll núverandi starfskjör, þar með talin hlunnindi, svo sem bifreiða- og aksturshlunnindi, sérstakar greiðslur í lífeyrissjóð o.þ.h. Auk þess var óskað eftir upplýsingum um öll launuð aukastörf. Í bréfunum voru kynntar helstu breytingar sem gerðar voru með lögum nr. 87/2009 á lögum um kjararáð og á hlutafélagalögum nr. 2/1995. Sérstaklega var óskað eftir afriti af ráðningarsamningi eða erindisbréfi. Fjármálaráðuneyti var skrifað 26. október 2009 og gefinn kostur á að koma sjónarmiðum á framfæri við ráðið.

Formaður stjórnar og framkvæmdastjóri svöruðu með samhljóða bréfum dagsettu 25. nóvember 2009. Bréfunum fylgdi ráðningarsamningur ásamt viðauka, hluthafalisti Landskerfis bókasafna hf., ársreikningur 2008 og starfslýsing framkvæmdastjóra. Í bréfunum segir að Landskerfi bókasafna hf. hafi verið stofnað í nóvember 2001. Félagið sé sameign íslenska ríkisins og flestra sveitarfélaga í landinu, og eru hluthafar alls 53. Þar af eigi íslenska ríkið um 52% hlut og Reykjavíkurborg 20,5%. Tilgangur félagsins sé að reka framsækið og öflugt upplýsinga- og skráningarkerfi fyrir bókasöfn á Íslandi. Kerfið heiti Gegnir í íslensku útgáfunni. Kerfið sé í notkun á yfir tvö hundruð bókasöfnum vítt og breitt um landið, þar á meðal öllum helstu bókasöfnum landsins. Með tilkomu Gegnis hefði náðst það markmið að tryggja öllum landsmönnum nútímalegan aðgang að safnkosti bókasafna. Kerfið byggi á einni sameiginlegri skrá, sem landsmenn leiti í á netinu, en bókasöfnin sjálf hafi annan og öflugri aðgang að kerfinu, enda sé Gegnir mikilvægt vinnutæki þeirra. Undanfarin ár hafi félagið verið rekið með hagnaði og áætluð velta ársins 2009 í kringum eitt hundrað og átta milljónir. Starfsmenn félagsins séu sex. Menntun þeirra sé á sviði bókasafns- og upplýsingafræða, opinberrar stjórnáslu, tölvunarfræði og verkfræði. Helstu verkefni félagsins felist í rekstri og viðhaldi Gegnis og vefmiðmótsins <http://gegnir.is/>, umfangsmikilli notendapjónustu fyrir aðildarsöfn og fræðslustarfsemi af margvíslegu tagi. Sífelld sé leitað eftir því að efla tæknilegar framfarir með öflugri hugbúnaði. Framkvæmdastjóri sjái um stjórnun, rekstur og áætlanagerð, fari með mannauðsmál, sé ábyrgur fyrir rekstri Gegnis og sé í lykilhlutverki varðandi mótun og útfærslu framtíðarverkefna félagsins. Hann eigi í samskiptum við eigendur og fulltrúa þeirra í stjórn, aðildarsöfn og forstöðumenn þeirra, innlenda og erlenda birgja, skrifstofu EX libris í Evrópu og samstarfsaðila á Norðurlöndum. Launakjör framkvæmda-

stjóra taki mið af markaðskjörum og hafi verið óbreytt frá 1. janúar 2008. Laun eru heildarlaun, ekki sé greitt sérstaklega fyrir yfirvinnu sem sé nokkur. Greiddur sé fastur bifreiðastyrkur og félagið láti framkvæmdastjóra í té farsíma og greiði fyrir eðlilega notkun hans, ásamt nettengingu á heimili. Framlag vinnuveitanda í lífeyrissjóð taki mið af almennum vinnumarkaði.

Svar fjármálaráðuneytisins barst í bréfi dagsettu 18. nóvember 2009. Í því komu ekki fram sérstök sjónarmið um laun og starfskjör framkvæmdastjórans.

Í ráðningarsamningi og viðauka við hann koma fram laun og önnur starfskjör framkvæmdastjórans. Hann fær föst mánaðarlaun og eru það heildarlaun. Framkvæmdastjóri fær greiddan fastan bifreiðastyrk vegna aksturs innanbæjar. Akstur vegna ferðalaga utan höfuðborgarsvæðisins skal greiddur sérstaklega. Landskerfi bókasafna hf. leggur framkvæmdastjóra til farsíma vegna vinnu hans og greiðir eðlilegan kostnað við notkun hans vegna starfsins. Þá er greitt fastagjald fyrir nettengingu á heimili framkvæmdastjóra. Einnig er honum heimilt að nýta fartölvu í eigu Landskerfis bókasafna hf. til vinnu á vegum fyrirtækisins heima við. Uppsagnarfrestur af hálfu framkvæmdastjóra er þrjú mánuðir, en sex mánuðir af hálfu stjórnar.

Með bréfi dagsettu 18. janúar 2010 kynnti kjararáð framkvæmdastjóra Landskerfis bókasafna hf. drög að fyrirhuguðum úrskurði um almennar forsendur ákvörðunar um laun, svo og fyrirhugaða ákvörðun um laun hans og önnur starfskjör og gaf honum kost á að koma athugasemdum sínum á framfæri við ráðið.

Athugasemdir bárust í bréfi dagsettu 1. febrúar 2010. Í bréfinu var vísað til kafla um lífeyrissjóð í útsendum drögum að ákvörðun um almennar forsendur og spurt hvort kjararáð tæki hækkun iðgjaldgreiðslna til skoðunar.

Kjararáð sendi framkvæmdastjóranum bréf, dagsett 9. febrúar 2010, og gaf honum kost á að koma frekari sjónarmiðum og athugasemdum á framfæri við ráðið. Bréfinu fylgdi rökstuðningur kjararáðs fyrir fyrirhugaðri ákvörðun um launakjör þar sem meðal annars kom fram við hvað hún væri miðuð.

Framkvæmdastjóri Landskerfis bókasafna sendi bréf, dagsett 18. febrúar 2010. Í bréfinu sagði að það veki athygli að kjararáð hygðist ekki ákvarða honum greiðslur fyrir yfirvinnu og álag. Umfang starfsins hefði aukist að undanfögnu og starfsmönnum fjölgað ur fjórum í sex. Að lokum fjallaði framkvæmdastjórinn nokkuð um lífeyrisréttindi og að ríkissjóður ábyrgðist greiðslu lífeyris samkvæmt lögum um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins, en félagar í sjóðum á almennum markaði ættu ætíð á hættu skerðingu lífeyris að ákvörðun sjóðstjórnar, gæfi útreikningur skuldbindinga sjóðsins tilefni til slíks.

III.

Á heimasíðu Landskerfis bókasafna hf. kemur fram að félagið hafi verið stofnað í nóvember 2001 og eigi ríkissjóður rúmlega helming hlutafjár. Tilgangur félagsins sé að reka sameiginlegt upplýsinga- og skráningarkerfi fyrir bókasöfn á Íslandi. Hlutverk þess sé að innleiða og annast rekstur miðlægs bókasafnskerfis (Gegnir), samskrá íslenskra bókasafna, sem öllum bókasöfnum landsins gefist kostur á að tengjast; að vera tengiliður milli íslenskra bókasafna og framleiðanda bókasafnskerfisins og að veita safnafólki leiðsögn um notkun þess kerfis.

IV.

Í 8. gr. laga um kjararáð nr. 47/2006 segir, að það skuli við úrlausn mála gæta innbyrðis samræmis í starfskjörum þeim sem það ákveður og að þau séu á hverjum tíma í samræmi við laun í þjóðfélaginu hjá þeim sem sambærilegir geta talist með tilliti til starfa og ábyrgðar. Við ákvörðun launakjara samkvæmt 4. gr. laganna skuli sérstaklega gæta samræmis milli þeirra og þeirra kjara hjá ríkinu sem greidd eru á grundvelli kjarasamninga annars vegar og ákvarðana kjararáðs samkvæmt 3. gr. hins vegar. Þá skuli kjararáð ætíð taka tillit til almennrar þróunar kjaramála á vinnumarkaði. Með lögum nr. 148/2008 var kjararáði falið, án tillits til fyrri lögmæltra viðmiða, að kveða upp úrskurð fyrir árslok 2008 er fæli í sér 5–15% launalækkun alþingismanna og ráðherra er gilti frá 1. janúar 2009. Til ársloka 2009 skyldi ráðinu óheimilt að endurskoða úrskurðinn til hækkunar. Jafnframt skyldi kjararáð endurskoða kjör annarra til samræmis. Svohljóðandi málsliður bættist við 8. gr. laganna með breytingu sem gerð var á lögum um kjararáð með lögum nr. 87/2009: „Við ákvörðun sína skal kjararáð gæta þess að föst laun fyrir dagvinnu, annarra en forseta Íslands, verði ekki hærrí en föst laun forsætisráðherra skv. 3. gr.“ Föst laun forsætisráðherra eru nú 935.000 krónur á mánuði. Síðast var lögum um kjararáð breytt með lögum nr. 127/2009 en í þeim segir að til nóvemberloka 2010 sé óheimilt að endurskoða til hækkunar úrskurði sem kveðnir höfðu verið upp á grundvelli laga nr. 148/2008. Við endurskoðun eða ákvörðun kjara annarra aðila sem heyra undir ráðið skuli gætt innbyrðis samræmis eftir því sem framast sé unnt og að virtum ákvæðum 8. gr. laga nr. 47/2006.

Með þeim breytingum, sem að ofan greinir, á skipulagi ákvarðana um launakjör þeirra sem heyra undir kjararáð hefur, eins og fram kemur í úrskurði nr. 2010.4.001 um almennar forsendur, verið raskað því fyrirkomulagi og viðmiðum sem tilgreind voru í 8. gr. laga um kjararáð nr. 47/2006 eins og þau upphaflega voru. Kjararáð verður samkvæmt 8. gr. eins og hún nú er fyrst og fremst að miða við föst laun forsætisráðherra og þær ákvarðanir sem Alþingi tók um lækkun launa þeirra sem hafa heyrt undir ákvörðunarvald ráðsins. Af þessu leiðir einnig, að svo geti í auknum mæli farið að æðsti stjórnandi hlutafélags eða stofnunar í eigu ríkisins verði ekki með hæst laun starfsmanna, en við því hefur kjararáð engin úrræði. Fyrirvaralaus ákvæði laga nr. 148/2008 og 87/2009 hafa í reynd afnumið meginefni 8. gr. laga um kjararáð.

Þeir sem heyra undir ákvörðunarvald kjararáðs taka laun samkvæmt launaflokkum 123 til 142, að forseta Íslands og forsætisráðherra undanskildum. Mánaðarlaun í launaflokki 123 eru 458.224 krónur, í launaflokki 140 806.230 krónur og í launaflokki 142 862.207 krónur. Í launaflokkum 140 til 142 eru hæstaréttardómarar, ríkissáttasemjari, ríkisendurskoðandi, rektor Háskóla Íslands, vegamálastjóri, skrifstofustjóri Alþingis og ráðuneyttisstjórar. Auk mánaðarlauna fá þessir embættismenn greitt fyrir yfirvinnu og álag í formi eininga, 6 til 24 einingar á mánuði, forseti Hæstaréttar mest, en aðrir mest 18 einingar. Einingafjöldi til viðbótar mánaðarlaunum í launaflokkum 123 til 142 er almennt á bilinu 0-20.

Við ákvörðun mánaðarlauna framkvæmdastjóra Landskerfis bókasafna hf., þ.e. fastra launa fyrir dagvinnu, hefur kjararáð meðal annars tekið mið af mánaðarlaunum landsbóka- varðar og forstjóra Námsgagnastofnunar, en þeir eru í launaflokki 132.

Vakin er athygli á því að í úrskurði nr. 2010.4.001 um almennar forsendur segir að kjósi framkvæmdastjóri að halda bifreiðahlunnindum samkvæmt ráðningarsamningi, þar með töldum greiðslum sem miðast við tiltekinn fjölda ekinna kílómetra, skuli verðmæti þeirra samkvæmt mati ríkisskattstjóra dragast frá heildarlaunum sem kjararáð ákveður og fram koma í ákvörðunarorði. Jafnframt segir að laun séu ákveðin miðað við lífeyrisréttindi í A-deild Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins (LSR) og sé miðað við að verðmæti iðgjalds launagreiðanda sé 20% af heildarlaunum. Sé iðgjald launagreiðanda í annan lífeyrissjóð en LSR, að séreignasjóði meðtöldum, herra eða lægra en 20% af launum skulu heildarlaun, sem ákveðin

verða af þriggja manna kjararáði, hækka eða lækka um það hlutfall sem mismuninum nemur. Sama á við ef greitt er meira eða minna en 2% af launum í séreignasjóð fyrir félaga í LSR. sjá nánar kafla VIII í úrskurði nr. 2010.4.001. Þá skulu greiðslur fyrir fastlínusíma á heimili framkvæmdastjóra dragast frá heildarlaunum sem fram koma í ákvörðunarorði.

Eins og fram kemur í IX. kafla úrskurðar kjararáðs nr. 2010.4.001 taka ákvarðanir ráðsins gildi frá ákvörðunardegi nema annað sé sérstaklega tekið fram í einstökum ákvörðunum.

Að öðru leyti en hér kemur fram vísast til úrskurðar kjararáðs um almennar forsendur nr. 2010.4.001, sem gilda um laun og starfskjör framkvæmdastjóra Landskerfis bókasafna hf.

V.

Ákvörðunarorð

Frá og með 1. mars 2010 skulu mánaðarlaun framkvæmdastjóra Landskerfis bókasafna hf. vera samkvæmt launaflokki 502-132, nú 617.144 krónur.

Sé iðgjald launagreiðanda í annan lífeyrissjóð en Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins, að séreignasjóði meðtöldum, hærra eða lægra en 20% af launum skulu heildarlaun sem hér eru ákveðin hækka eða lækka um það hlutfall sem mismuninum nemur.

Kjósi framkvæmdastjóri Landskerfis bókasafna hf. að halda bifreiðahlunnindum sínum skal draga verðmæti þeirra samkvæmt mati ríkisskattstjóra frá heildarlaunum sem hér eru ákveðin.

Laun eru miðuð við fullt starf þannig að ekki komi til frekari greiðslna nema kjararáð úrskurði um það sérstaklega.

Um almenn starfskjör framkvæmdastjórans gilda reglur kjararáðs frá 30. maí 2007.

Ákvörðun þessi gildir fyrir þann sem nú gegnir starfi framkvæmdastjóra Landskerfis bókasafna hf.

Guðrún Zoëga

Jakob R. Möller

Jónas Þór Guðmundsson